

31.05.2021

**ANKARA
TİCARET BORSASI
Basın Bürosu**

GÜNLÜK BASIN ÖZETLERİ

**31 Mayıs 2021
Pazartesi**

RESMÎ GAZETE'DE BUGÜN

31 Mayıs 2021 Pazartesi

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

YÖNETMELİKLER

- Balıkesir Üniversitesi Güzel Sanatlar Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Bursa Uludağ Üniversitesi Farabi Türk İslam Düşünce Tarihi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Dokuz Eylül Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Gelişim Üniversitesi Spor Bilimleri Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Kadın ve Aile Çalışmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- İstanbul Yeni Yüzyıl Üniversitesi Kariyer Geliştirme Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Mantar Üretim ve Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmeliği
- Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi Yönetmeliği

Özel sektör de hububatta gümrüksüz ithalat izni istiyor

Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Başkanı Ülkü Karakuş, hububatta gümrük vergisinin yükselmesi ile stokçuluğun arttığını söylerken, özel sektöre ithalat yetkisi verilmesi gerektiğini belirtti.

Türkiye Yem Sanayicileri Birliği Başkanı Ülkü Karakuş, emtia fiyatlarındaki artış, kuraklık ve ülkelerin stok refl eksleri gibi unsurların, temel gıda fiyatlarında yüksek oranlı artışlara yol açacağını söyledi. Fiyat artışlarının Haziran ayından itibaren enflasyon verilerine yansıtılacağını aktaran Karakuş, hububatta gümrük vergisi yükseldikçe içerdeki stokçuların fiyat artırdığını anlattı. Ülkü Karakuş, gümrük vergisinin sıfırlanarak özel sektöre de ithalat yetkisi verilmesi gerektiğini belirtti.

Geçen yıl pandeminin başladığı dönemde tarlaların ekili olduğu için rekoltede çok farklılık olmadığını belirten Ülkü Karakuş, buna rağmen fiyatların çok yükseldiğini hatırlattı. 2021 yılına ise hem 2020'den kalan yüksek fiyatlar, hem de ülkelerin gıda güvenliğini sağlamak amacıyla aşırı alıma girmeleri sebebiyle yüksek fiyatla girildiğini söyleyen Karakuş, "Üstelik üretimde ve devreden stoklarda düşme olmamasına rağmen, aşırı talep yüzünden fiyatlarda dolar bazında bile çok yüksek artışlar oldu" dedi.

Vergi tekrar sıfırlanmalı

Geçen yıl 200 dolar olan buğday bugün 300 dolar, 170 dolar olan arpa 270 dolar, 250 dolar olan ayçiçeği küspesinin 380 dolara çıktığını bildiren Ülkü Karakuş, "Bu maliyet artışı sonuçlarını Haziran ayından itibaren özellikle et, süt, yumurta, balık, un,

makarna gibi temel gıda ürünlerinde kendisini gösterecektir” diye konuştu. Sıfır olan gümrük vergisinin, hasadın hemen öncesinde 30 Nisan itibarıyla eski seviyesine çekildiğini hatırlatan Ülkü Karakuş, üretim sezonu tamamlanmadan verginin tekrar sıfırlanmasını önerdi.

Dünya fiyatlarının zaten şu an Türkiye'nin çok üzerinde olduğunu dile getiren Karakuş, “Özel sektöre de ithalat yetkisi verilmeli ve dünyada tahıl deposu olarak bilinen; Kazakistan, Rusya, ve Ukrayna gibi ülkelerden sezonda ucuz hububat bulmanın yollarını aramalıyız” dedi. Türkiye’de stokçuların da zaten gümrük vergisinin miktarına göre fiyat ayarlaması yaptıklarını söyleyen Ülkü Karakuş, “Elinde mal olanlar gümrük vergisini hesaplayarak olması gereken fiyatı belirliyorlar. Her ne kadar gümrüksüz fiyat bile Türkiye’deki fiyattan yüksek olsa bile yine de vergi sıfırlanmalı” diye konuştu.

“TMO iyi satış fiyatı açıkladı, kimse ihtiyacından fazla ürün almamalı”

TMO’nun açıkladığı satış fiyatını değerlendiren Karakuş, dünya fiyatlarının altında açıklanan satış fiyatının TMO’nun satacağı ürüne talebi artıracığını ancak, piyasa fiyatının yüksek olması sebebiyle bu yıl Ofis’e gidecek ürün miktarının sınırlı kalacağını söyledi. Herkesin ihtiyacı ölçüsünde hammadde alması gerektiğini belirten Ülkü Karakuş, “Kamu ve özel sektörün eşgüdüm içinde çalışma mecburiyeti vardır. Enflasyonla mücadele kapsamında, aşırı yükselen dünya fiyatlarının daha aşağı geleceği öngörülerek belirlenen satış fiyatı hedefini, birlikte mücadele ederek tutturmak gerekir. Rusya ve Ukrayna’dan acilen alım yapılmalı dünya fiyatları ile Türkiye fiyatı arasındaki fark TMO tarafından finanse edilmeli” ifadelerini kullandı.

Kuraklık vurdu! Çiftçi dekar başına 200 lira hibe istiyor

TZOB Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, mayıs yağışları yetersiz olunca kuraklıktan etkilenen il sayısının 41'e çıktığını belirterek, üreticilere dekar başına 200 lira hibe istedi.

Türkiye Ziraat Odaları Birliği (TZOB) Genel Başkanı Şemsi Bayraktar, yaptığı açıklamada, "Mayıs Ayına İlişkin Kuraklık Raporu"nu değerlendirdi. Mayıs yağışları yetersiz olunca kuraklıktan etkilenen il sayısının 41'e çıktığını bildiren Bayraktar, haziranda yağışların yetersiz olması durumunda bu sayının daha da artacağına dikkati çekti.

Mayısta kuraklıktan en fazla zarar gören ürünlerin arpa, buğday ve kırmızı mercimek olduğunun altını çizen Bayraktar, "Yeni ekilen mısır, şeker pancarı, patates, nohut, yeşil mercimek, çeltik ve yem bitkileri gibi ürünler de kuraklıktan etkilendi. İkinci ürün ekilişlerinde de sıkıntı olması bekleniyor." ifadelerini kullandı.

Üreticilere yönelik talepler

Kuraklıktan etkilenen üreticilere yönelik alınması gereken tedbir ve talepleri sıralayan Şemsi Bayraktar, şunları kaydetti: "Kuraklıktan zarar gören çiftçilere dekar başına 200 lira nakdi hibe kuraklık desteği verilmeli. Üreticilerimizin Tarım Kredi Kooperatifleri, Ziraat Bankası ve özel bankalara olan kredi borçları uzun vadeli ve faizsiz ertelenmelidir. Elektrikle sulama yapan çiftçilerimizin borçlarından dolayı elektrikleri kesilmemeli ve sulama ücretleriyle elektrik fiyatlarında indirimde gidilmeli,

31.05.2021

tarımsal abone grubunda elektrikte uygulanmakta olan yüzde 18 KDV yüzde 1'e indirilmelidir. Kuraklıktan zarar gören çiftçilere hibe tohumluk dağıtımı yapılmalı, fide ve fidan desteği verilmelidir. Kuraklıktan zarar gören üreticilerden bu yıl için sulama ücreti alınmamalı. Elektrik ve sulama borçları nedeniyle desteklere bloke konulmasına son verilmeli, borçlar uzun vadeli ve faizsiz ertelenmeli. Yapılandırılan üretici borçları faizsiz ertelemeye dahil edilmeli. Kuraklık yaşayan çiftçilere faizsiz kredi kullanılmalı. Gübre başta olmak üzere girdilere verilen destek artırılmalı. 2021 destek ödemeleri bir an önce verilerek kuraklıktan zarar gören üreticilere bunların can suyu olması sağlanmalı. Üreticilerimizin Bağ-Kur prim borçları uzun vadeyle faizsiz ertelenmeli ve yüksek olan primleri düşürülmeli." İfadelerini kullandı.

İklim değişikliği ilk kez Merkez Bankası raporuna girdi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, 32'nci Finansal İstikrar Raporu'nda ilk defa iklim değişikliğinden kaynaklanan finansal riskler ve çevreci finans konusunda bir çalışma yayımladı

Merkez bankalarının gündeminde iklim değişikliği konusu öne çıkıyor. Japonya Merkez Bankası Başkanı Haruhiko Kuroda'nın iklim değişikliğinin para politikası açısından tartışma başlıklarından biri olacağını ifade etmesinin ardından Türkiye'de Merkez Bankası finansal raporuna ilk kez iklim değişikliği ile ilgili ifadeler girdi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası yayımladığı Finansal İstikrar Raporu'nda ilk defa iklim değişikliğinden kaynaklanan finansal riskler ve çevreci finans konusunda çalışmasını yayımladı.

Raporda "İklim değişikliği, uluslararası finansal kuruluşlarca finansal sistem için çeşitli riskler barındıran yapısal bir sorun olarak ele alınmaktadır" diye belirtilirken Avrupa Birliği'nin Avrupa Yeşil Mutabakatı (AYM) ile büyüme stratejisinden de bahsediliyor.

Raporda Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda AYM kapsamında Türkiye'yi etkileyebilecek geçiş risklerinin yönetilmesi için çalışmalar yürütüldüğü belirtilirken bu sürecin düzensiz yönetilmesi halinde firmaların kırılabilirliklerinin artabileceği vurgulanıyor.

Bankacılık sektörü tarafından ihraç edilen çevreci/sürdürülebilir tahvil miktarı 2016 yılından bu yana artarak toplam 2,7 milyar dolara ulaştığı ifade edilirken, finansmanın büyük kısmının Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası, Dünya Bankası, Avrupa Konseyi Kalkınma Bankası, Fransız Kalkınma Ajansı ve Alman Sanayileşme Fonu gibi kuruluşlarca sağlandığına değinildi.

"İklim değişikliği bir para politikası konusu haline gelecek"

Japonya Merkez Bankası Başkanı Haruhiko Kuroda da cuma günü bankanın para politikası tartışmalarında iklim değişikliğinin göz önüne alınacağını belirtmişti.

İklim değişikliğiyle önemli derecede ilgilendiklerini belirten Kuroda, "Doğal olarak, para politikaları tartışmalarında bu soruna karşı nasıl bir cevap vermeliyiz konusu konuşulan başlıklardan biri olacak" dedi.

Kuroda, merkez bankasının yeşil tahvil alımına başlayıp başlamayacağıyla ilgili sorulara ise "Merkez bankasının yeşil tahvil alıp almamasıyla ilgili tartışmalar sürüyor ama bu para politikasının değil varlık yönetiminin konusu" dedi.

"İklim değişikliğinin bilanço bazında incelenmeye başlandığı bir döneme giriyoruz"

Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Burak Arzova merkez bankalarının gündeminde iklim değişikliğinin giderek daha fazla yer almasıyla ilgili

“İklim değişikliği özellikle ekonomik etkileri çok fazla olacağı için Merkez Bankaları düzeyinde ele alınıyor. Çünkü en çok etkileyeceği alanlardan biri bankalar şirketler bazında diğeri de sigorta şirketleri” dedi.

Finansal olmayan raporlama kapsamında halihazırda sürdürülebilirlik ilkeleri çerçevesinde iklim değişikliğinin ele alındığını belirten Arzova, “Ancak şimdi özellikle iklim değişikliği raporlaması adı **altında** hem etki hem de önlemlerin bilanço dönemleri bazında incelenmeye başlandığı bir döneme giriyoruz” diye ekledi.

Arzova, bütün bunlardan dolayı **TCMB**'nin bu risklere vurgu yapmasının iklim değişikliğinin ekonomik etkilerinin farkına varılması için önemli olduğunu belirtti. “İklim krizinin sayısallaştırılması enflasyon hedeflemesi için kritik”

TSKB Başekonomisti Dr. Burcu Ünüvar da TCMB'nin öncelikle araştırma faaliyetleri içerisinde iklim krizinin etkilerini ele almasını faydalı bir başlangıç olarak gördüğünü belirtti.

Ünüvar, "Para politikası talep cephesinden gelen riskleri yönetme konusunda daha doğrudan araçlara sahip. İklim krizinin getirdiği arz yönlü şokların yönetimi daha detaylı ve bütüncül bir yaklaşımı gerektiriyor. Bu da, Yeşil Merkez Bankacılık ve Yeşil Para Politikası Araçları kavramlarının yakın zamanda artan şekilde gündeme girmesini sağladı. İklim krizinin etkilerinin sayısallaştırılarak para politikası iletişimi içerisinde paylaşılması, bir toplumsal mutabakat rejimi olan Enflasyon Hedeflemesi için son derece kritik adımlardan biri olarak öne çıkıyor. Dünyanın ve ülkemizin ajandası iklim krizi ile mücadelede, merkez bankalarının rolünün giderek artacağına işaret ediyor. Bu açıdan, TCMB'nin de Finansal İstikrar raporunda konuya giriş yapmasını son derece olumlu buluyorum. Çalışmalarının devamının geleceğini tahmin ediyorum." değerlendirmesinde bulundu.

FAO: Gıda enflasyonu yakın zamanda ortadan kalkmaz

COVID-19 salgınının başlamasından bu yana temel gıda fiyatlarına doğrudan etkisi olan tarım emtialarının fiyatlarında görülen artış da gıda fiyatlarının yükselişini sürdüreceği endişelerini güçlendiriyor.

ABD vadeli işlem piyasalarında kahve, süt, şeker, buğday, yulaf ve portakal suyunun toplu sözleşmelerinin fiyatları, şirketlerin büyük hacimli alımları veya emtia maliyetlerine karşı hedge işlemleriyle birlikte 2019'a göre ortalama yüzde 28 arttı.

FAO Gıda Fiyat Endeksi de nisanda on yılın zirvesini görmüştü. FAO kıdemli ekonomisti Abdolreza Abbassian gıda enflasyonunun yakın bir zamanda ortadan kalkmayacağını belirtiyor. Gıdanın daha az işlendiği ve harcanabilir gelirin temel ürünlere harcanan kısmının daha yüksek olma eğiliminde olduğu gelişmekte olan ülkelerde, tarımsal emtia fiyatlarındaki artışın çok daha fazla hissedilmesi bekleniyor.

Dünya Bankası, fiyatlarındaki artışın en çok, salgın sırasında 90 milyon artışla 20 yılın en büyük büyümesini kaydeden aşırı yoksul nüfus grubunu etkileyeceğini tahmin ediyor.

Çin'den gelen güçlü talep, COVID-19 salgınından bu yana hükümetlerin tahıl stoklaması ve başlıca ihracatçı ülkelerdeki kuraklık, tarım ürünleri fiyatlarındaki artışta etkili oldu.

Buğday fiyatları geçen yılın başından bu yana yüzde 16 artarken, mısır yüzde 60'tan fazla arttı. Süt vadeli işlem fiyatları 2019 ortalamasından yüzde 12 daha yüksek

31.05.2021

düzeyde. 2020'nin başından itibaren şeker için vadeli işlem fiyatları yüzde 25 artarken, portakal suyu vadeli kontrat fiyatı aynı dönemde beşte bir oranında arttı. Soya yağı vadeli kontratı geçen yılın başından bu yana neredeyse yüzde 90 artarken, soya fasulyesinde fiyat neredeyse yüzde 60 arttı.

Mısır ve Pakistan gibi yiyeceklerinin büyük bir kısmını ithal eden ülkeler için, malzeme fiyatlarına navlundaki keskin artış da eklendi. Navlunu izleyen Baltık Kuru Yük Endeksi emtia talebindeki artış ve pandemi kaynaklı darboğazlar nedeniyle on yılın üzerinde bir sürenin zirvesini gördü.

“Ekonomik sorunlar, ekonomi dışı faktörlerden kaynaklanıyor”

Ekonomi basınının önde gelen isimleri ve maliye hesap uzmanları Türk ekonomisindeki sorunların hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığının sağlanması ve kavgalı ülke sayısının azaltılmasıyla çözüleceğini belirttiler.

Maliye Hesap Uzmanları Kurulu'nun 76'ncı kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlenen etkinlikte, Türk ekonomi basınının önemli isimleri Türk ekonomisini değerlendirdi. Katılımcıların ortak görüşü ekonomideki sorunların çoğunun ekonomi dışı faktörlerden kaynaklandığı yönünde. Türk ekonomi basınının usta isimleri “hukukun üstünlüğü, yargı ve kurumların bağımsızlığının tesis edilmesi ve kavgalı olunan ülke sayısının azaltılmasının” ekonomiyi toparlayacağı görüşündeler.

Maliye Hesap Uzmanları Kurulu'nun 76'ncı kuruluş yıldönümü nedeniyle düzenlediği 'Basının Gözünde Ekonomi' panelinde konuşmacılar Şeref Oğuz, Abdurrahman Yıldırım ve Uğur Gürses, Türkiye'deki ekonomik sorunların çözümünün ekonomi olmadığını ifade etti.

DÜNYA Yönetim Kurulu Başkanı Hakan Güldağ'ın moderatörlüğünde gerçekleşen panelde, pandemi dönemi politikalarına değinildi. Maliye Hesap Uzmanları Derneği Başkanı Berrak Ayazoğlu'nun kurumun tarihinden bahsederek başladığı programda, Hesap Uzmanları Kurulu'nun 1945'te modern Türk vergi sistemini yürürlüğe koymak, halka tanıtmak amacıyla kurulduğu belirtildi. Maliye Hesap Uzmanları Vakfı Başkanı Ahmet Eren ise “Ekonomideki sorunlar ekonomiden kaynaklanmıyor, ekonomi dışı faktörler bunu belirliyor” dedi.

Eren şöyle devam etti:

“Hukukun üstünlüğü, yargının ve kurumların bağımsızlığı gibi unsurlar çok tesir ediyor. Ayrıca kavgalı olduğumuz ülke sayısını azaltmamız gerekiyor. Bunlar sağlanırsa ekonominin düzelme ihtimali var.”

Uğur Gürses, “100 yıllık bir krizde vatandaşın cebine para koymak yerine bu kadar geride durmayı ben anlamıyorum. Şirketlere onların satış yapabilecekleri kar elde edebilecekleri bir gelir aktarımını, hane halkına yapmamız gerekiyor” diye konuştu.

Merkez Bankası başkanının görevden alınmasına da değinen Gürses, “Naci Ağbal’ın görevden alınması üzerinden 2 ay geçti, 2 aydaki kur artışı yüzde 20” açıklamasında bulundu. Doğrudan yatırımlarda Türkiye’nin 30-40 milyar yatırım aldığı zamanlar olduğunu hatırlatan Gürses, “Şimdi yabancıların Türkiye’de yaptığı gayrimenkul yatırımlarını düşündüğümüz zaman sıfır noktasındayız. Şirket kurma gibi bir yatırım yok. Türkiye’deki girişimciler yatırımını yurtdışında kurup, operasyonlarını Türkiye’de yürütüyorlar. Burada amaçları ‘başıma bir şey gelirse alacağımı tahkim yoluyla alayım’ düşüncesi. Bu onur kırıcı ama gerçek bu” açıklamasında bulundu. Gürses ayrıca Türkiye’deki ekonomik sorunların çözümünün siyasi olduğunu ve çözümün ekonomi olmadığını da dile getirdi.

“İstihdamda olmayanların oranı işsizlerle beraber 10 milyon kişi”

2013 Nisan ayında Türkiye’ye 12 ayda 100 milyar dolar para geldiğini belirten Gürses, “Bu, Türkiye tarihinde rekordur. Faizler 4.64’e kadar düştü, ekonomiye katkısı oldu. Karlılık arttı, istihdam arttı. 2013’ten sonraki süreci bu şekilde tanımak lazım. Demokratik değerlerden uzaklaşma ya da hukukun üstünlüğünden uzaklaşmak, kredi pompalamak, bütün bunların sonuçlarını ödemeler dengesinde gördük” değerlendirmesinde bulundu. Devamında ise güvensizliğe karşı döviz alımının arttığını aktaran Gürses, “Böylelikle kur yükselmeye başladı. 2019’da siyasi ikbal uğruna Türkiye ekonomi yöneticileri döviz rezervlerinin sıfırlanmasına, ekonomi canlansın diye göz yumdular” diye konuştu.

Pandemi sürecinin de kötü yönetildiğini belirten Gürses, “Yapılacak tek iş vardı, hiç gözünüzü kırpmadan vatandaşın cebine doğrudan hibe para koyacaktınız. İstihdama da bakmak lazım. İşsizlik 4 milyon civarı kalsa da istihdamda olmayanların (kısa çalışma, ücretsiz izne çıkarılanlar vs.) toplamı işsizlerle beraber 10 milyon kişi” şeklinde konuştu. Gürses, ekonomideki sorunların halı altına süpürüldüğünü ifade etti.

“Kurumsal bağımsızlığın yok edilmiş olması yabancı sermayenin gelmesini engelledi”

Etkinlikte konuşan Ekonomi Yazarı Abdurrahman Yıldırım, yabancı sermayenin zayıflamış olmasının ekonomiye etkileri olacağını altını çizdi. “Kendi yağımızda kavrulmak durumunda kalacağız” diyen Yıldırım, yabancıların güven duymadığı bir

ortamda, yerli firmaların da güven duymayacağını kaydetti. Dolayısıyla yerli sermayenin kolay kolay canlanmayacağını belirten Yıldırım, “Şirketler 2017 yılından sonra devletin sırtına yıkılmaya başladı. Devlet desteğiyle ayakta duruyordu özel sektör. Bu şirketler SSK, vergi yükümlülüklerini yerine getiremiyor. Sorunun altında yatan şey reel sektör şirketlerinin yeterli kar edip, geçmişteki o yüzde 20'lere varan özsermaye karlılığını sağlayamıyor olması” dedi.

Asıl sorunun ekonomi dışındaki sorunlardan kaynaklı olduğunu bildiren Yıldırım, “Yani kurumsal bağımsızlığın yok edilmiş olması yabancı sermayenin gelmesini engelledi. Ve bu zayıflamalar sonucu bizim döviz rezervimiz de düştü” dedi. Büyüme rakamlarının pozitifte döndüğünü fakat yatırımların kamu yatırımı olduğunu söyleyen Yıldırım, “Kamu ve özel sektör kar elde edemiyor. Ve biz bankalar kurulunu devreye sokarak şirketleri destekliyoruz ama bir yandan da bu durum bankacılık sektöründe sorun yaratıyor. Yani sağlam olan tarafı zayıflattık, zayıf olan tarafı yüzdürmeye çalıştık. Bu durum önümüzdeki yıllarda çok önemli bir sorun haline gelebilir” açıklamasında bulundu.

Yıl sonu büyümenin yüzde 7'yi bulmasını beklediğini aktaran Yıldırım, “Bunun yaratacağı bir tahribat olacak” dedi. “Borçlanmamız önümüzdeki dönemlerde de böyle devam ederse, bir reform yapılmazsa, enflasyonu kararlı bir şekilde düşürmeye gitmezsek, kurumsal yapının önüne geçecek bazı önlemler almazsak zorlanacağız” diyen Yıldırım, borçlanmanın mutlaka düşürülmesi gerektiğini dile getirdi.

“Enflasyon yabancıнын göç etmesine sebep oluyor”

Her alanda sorun olduğunu belirten DÜNYA Yayın Kurulu Başkanı Şeref Oğuz ise şöyle konuştu: “Türkiye’de güven sermayesi uçmuş gitmiş. Bir gece yarısı Merkez Bankası başkanının görevden alınması sonradan gelecekte güven kaygısını da beraberinde getiriyor. Son beş ayımızı reform söylemleriyle geçirdik. Özellikle hukuk reformuna o kadar çok önem veriyorduk ki CDS’i (Kredi Risk Primi) aşağı indirmenin en iyi yolu doğru dürüst bir hukukun olacak. Ki yabancı malının üzerine çökülmeyeceğine inansın. Anayasa çalışmalarından da yabancı ve yerli yatırımcıyı özendirici bir şey çıkmadı. Bu da CDS puanlarınızın yukarıda tutulmasına etki eden nedenlerden bir tanesi.”

Kavgalı olunan ülkelerin azaltılması gerektiğinin altını çizen Oğuz, “Çünkü bu bir müddet sonra salgınla mücadele ederken, ihracatta da ülkeyi sıkıntıya sokabilir. Enflasyon yabancıнын göç etmesine sebep oluyor, testiyi kıranla suyu taşıyanı karıştırmamıza neden oluyor” dedi. Oğuz, işsizliğin ekonomik sorundan çıkarak toplumsal bir sorun olabileceğini belirterek, “Bunun tüketim üzerinden değil de üretim üzerinden sağlıklı bir büyümeyle düzeltilebileceğine inanıyorum” şeklinde konuştu.

TBMM'de borç yapılandırmasına ilişkin kanun teklifi görüşülecek

Milyonlarca vatandaşı ilgilendiren borç yapılandırmasına ilişkin kanun teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'na geliyor. Teklif, vergi ve cezalarda yapılandırmanın yanı sıra matrah artırımını da getiriyor.

AA'nın haberine göre, haftalık mesaisine 1 Haziran Salı günü başlayacak olan TBMM Genel Kurulu'nun en önemli gündemi; gelir vergisi, kurumlar vergisi, KDV, ÖTV, MTV, trafik para cezası, kara yolu kaçak geçiş ücreti, yükseköğrenim kredi ve harç kredisi alacaklarının yapılandırılmasını içeren kanun teklifi olacak.

Düzenlemeyle, Hazine ve Maliye Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Sosyal Güvenlik Kurumu, il özel idareleri, belediyeler ile Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'na 30 Nisan 2021'e kadar olan bazı borçlar yapılandırılacak.

Belediyelerin; su, atık su ve katık atık ile sunduğu bazı hizmetlerden kaynaklanan ücret alacakları, aldığı bazı paylar; büyükşehir belediyelerinin katı atık ücretleri ile su ve kanalizasyon idarelerinin su ve atık su bedeli alacakları da yapılandırma kapsamında olacak.

COVID-19 CEZALARI YAPILANDIRILAMAYACAK

Düzenleyici ve denetleyici kurumlarca verilen idari para cezaları, Covid-19 ile mücadele kapsamında verilen idari para cezaları ile tütün ve tütün mamulleri kullanımından kaynaklanan idari para cezaları ise kapsam dışında olacak.

FENNİ MUAYENE İZİNİ VERİLECEK

Her bir taşıt için motorlu taşıtlar vergisi, taşıta ilişkin idari para cezaları ile geçiş ücretinin en az yüzde 10'unun ödenmesi şartıyla taksit ödeme süresince fenni muayene izni verilecek.

Matrah ve vergi artırımını üzerine hesaplanan vergiler, ikişer aylık dönemler halinde azami 6 eşit taksitte ödenecek.

Hiç gelir testine girmemiş genel sağlık sigortalılarının, 30 Kasım 2021'e kadar gelir testine gitmeleri halinde, belirlenecek gelir durumlarına göre tescillerinin güncellenmesi sağlanacak.

18 AYA KADAR TAKSİTLE ÖDENEBİLECEK

Yapılandırılacak borcun taksitle ödenmek istenmesi halinde ise borçlular, başvuru sırasında 6, 9, 12 veya 18 eşit taksitte ödeme seçeneklerinden birini tercih edecek.

Tercih edilen taksit süresinden daha uzun bir sürede ödeme yapılamayacak.

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu, Türkiye Barolar Birliği, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği ve Türk Diş Hekimleri Birliği'nin bazı alacakları da yapılandırılabilir.

Türkiye, 28,8 milyon doz aşılama ile dünyada 10. sırada

Dünya genelinde 1 milyar 874 milyon dozdan fazla COVID-19 aşısı yapılırken, Türkiye 28 milyon 811 bin dozu aşkın aşı ile en çok aşılama yapılan 10'uncu ülke oldu.

Türkiye, bugüne kadar 1 milyar 874 milyon dozdan fazla COVID-19 aşısının uygulandığı dünya genelinde 28 milyon 811 bini aşkında doz ile 10'uncu sırada yer aldı.

COVID-19 aşı verilerinin derlendiği "Ourworldindata.org" sitesine göre, Çin 620 milyon 970 bin doz ile en fazla aşı yapılan ülke olurken Çin'i 293 milyon 710 bin ile ABD, 212 milyon 66 bin ile Hindistan, 66 milyon 930 bin ile Brezilya, 63 milyon 960 bin ile İngiltere, 49 milyon 255 bin ile Almanya, 35 milyon 630 bin ile Fransa, 34 milyon 73 bin ile İtalya, 29 milyon 861 bin ile Meksika, 28 milyon 811 bin ile Türkiye, 28 milyon 365 bin ile Rusya, 26 milyon 133 bin ile İspanya, 25 milyon 782 bin ile Endonezya ve 23 milyon 157 bin ile Kanada izledi.

Dünya genelinde COVID-19'a karşı bugüne kadar uygulanan aşı sayısı 1 milyar 874 milyonu aştı. Nüfusa oranla her 100 kişide en fazla doz aşı yapılan ülke Seyşeller olurken uygulanan doz sayısının ülke nüfusunu aştığı ülkede, her 100 kişiye düşen doz sayısı 136,74 oldu.

Bu ülkeyi 128,98 ile Birleşik Arap Emirlikleri, 125,16 ile San Marino, 122,22 ile İsrail, 116,01 ile Malta, 99,02 ile Bahreyn, 96,31 ile Şili, 94,22 ile İngiltere, 92,34 ile

31.05.2021

Moğolistan 89,64 ile Macaristan, 87,82 ile ABD, 87,45 ile Maldivler, 86,48 ile Katar, 79,75 ile Uruguay ve 76,52 ile Monako takip etti.

Türkiye'de 28,8 milyonu aşkın doz uygulandı

Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre, Türkiye'de bugüne kadar 28 milyon 811 binden fazla doz COVID-19 aşısı yapıldı.

Türkiye, toplam aşı sayısı bakımından dünyada 10. sırada yer alırken her 100 kişiye düşen aşı sayısı 34,15 oldu. 16 milyon 504 bin 21 kişiye ilk doz, 12 milyon 307 bin 324 kişiye de ikinci doz aşılar uygulandı.

Bugüne dek kullanımına veya acil kullanımına izin verilen COVID-19 aşıları, biri hariç, iki doz halinde ve aralıklı uygulanıyor. Dolayısıyla tatbik edilen doz sayısı, aynı sayıda bireyin aşılanmasının tamamlandığı anlamına gelmiyor.

COVID-19 verilerinin derlendiği "Worldometers" internet sitesine göre, dünya genelinde vaka sayısı 170 milyon 690 bini aştı, 3 milyon 550 binden fazla kişi hayatını kaybetti.

Kılıçdaroğlu'dan anayasa ve referandum açıklaması

Ataköy Olimpiyat Metro Hattı Masko-Bahariye istasyonları açılışında konuşan CHP lideri Kılıçdaroğlu, "Açıklama yapıyorlar. 'Efendim işte yeni bir anayasa yapacağım. Eğer bize destek vermezlerse referanduma gideceğiz'. Eğer sen halkın hakemliğini istiyorsan, referandum istiyorsan, gel kardeşim. Koyalım sandığı, millete soralım." dedi.

Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından yapımı devam eden Ataköy-Olimpiyat Metro Hattı'nın Masko ve Bahariye istasyonlarının hizmete alınma törenine katıldı.

Burada konuşan Kılıçdaroğlu, CHP'li belediyelere baskılara rağmen halka hizmet verdiklerini söyledi.

İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu'nun da baskı ve tehditlere rağmen İstanbullulara hizmet verdiğini kaydeden Kılıçdaroğlu, "Bunlar bizi asla yıldırılmaz. Çünkü biz Cumhuriyet Halk Partisi'yiz. Çünkü bizim dokularımızda Kuvayı Milliye'nin ruhu var." dedi.

Kılıçdaroğlu, İBB'nin kaynak yetersizliğine karşın dünya üzerinde 10 metro inşaatını aynı anda sürdüren tek metropol olduğunu ifade etti.

Bununla gurur duyduklarını belirten Kılıçdaroğlu, "Aynı anda 1 milyon 600 bin haneye sosyal yardım götüreceksiniz. Bunun maliyeti de 1 milyar 200 milyon lira. Ne diyorlardı? 'Sakin ha CHP'li belediyelere oy vermeyin.' Niçin? 'Gelirlerse sosyal

yardımları keserler.' Ne oldu? Tam tersi oldu. Bizim insani duygularımızı bilmiyorlardı ve istismar ediyorlardı. Bu tablo ters yüz edildi. 63 bin 186 öğrenciye de burs veriliyor." diye konuştu.

Kılıçdaroğlu, hiç kimsenin kimliğiyle, inancıyla, yaşam tarzıyla uğraşmadıklarını, oy veren ve vermeyen herkese eşit hizmet götüreceklerini, yoksul mahallelere pozitif ayrımcılık yapacaklarını kaydetti.

Türkiye'nin çok önemli sorunları bulunduğunu söyleyen Kılıçdaroğlu, şöyle devam etti:

"Sorunun kaynağı olan bir iktidar sorun çözme kapasitesini yitirmiş demektir. Her geçen gün, vatandaşın sırtına yüklenen yük büyüyor. Vatandaş buna tahammül edemiyor. Demokrasilerde bu bağlamda yapılacak iş, halkın hakemliğine başvurmaktır. Sandığa koyacaksınız. Açıklama yapıyorlar. 'Efendim işte yeni bir anayasa yapacağım. Eğer bize destek vermezlerse referanduma gideceğiz'. Eğer sen halkın hakemliğini istiyorsan, referandum istiyorsan, gel kardeşim. Koyalım sandığı, millete soralım. Erken seçim istiyor musun, istemiyor musun? İstiyorsan erken seçime girelim. Bu kadar açık, bu kadar net. Milletten korkulmaz. Anayasa değişiklikleri, sıradan değişiklikler değildir."

Anayasa değişiklikleri için önce uygun ortamın olması gerektiğini ifade eden Kılıçdaroğlu, sivil ve askeri darbe dönemlerinde anayasaların yapılamayacağını belirtti.

"Türkiye'nin huzura kavuşması lazım"

Darbe dönemlerinde anayasaların yapıldığı için Türkiye'nin bu halde olduğunu kaydeden Kılıçdaroğlu, "Anayasaların yapılmasındaki iklim toplumsal uzlaşmaya bağlıdır. Kimsenin kimseyi suçlayamadığı ama her düşüncenin özgürce ifade edildiği bir ortamda anayasalar hazırlanır. Bir sivil darbe döneminde, 'Gelin anayasayı yapalım. Biz oturduk beraber yaptık, siz de gelin bize destek verin.' Hangi desteği kardeşim? Arzumuz şudur, Türkiye'nin normalleşmesi lazım. Türkiye'nin huzura kavuşması lazım. Türkiye'nin kavga ortamından süratle çıkması lazım. Türkiye'de cumhurbaşkanlığı makamında oturan zatın siyasi parti liderlerini tehdit etmemesi lazım. Tehdidin olduğu bir yerde anayasa mı yapılır? Hangi anayasa ve kimin anayasası?" ifadelerini kullandı.

Kılıçdaroğlu, halkın destek verdiği ve özgür bir ortamda anayasa yapılması gerektiğini söyledi.

İki partinin vesayeti altında bir parlamentonun olduğunu öne süren Kılıçdaroğlu, şunları kaydetti:

"Mafya bir siyasetçiyi, her ay 10 bin dolarla besliyorsa orada demokrasi olmaz. Orada insan hakları olmaz. Temiz toplum istiyoruz. Ahlaklı toplum istiyoruz, düzgün toplumu

istiyoruz. Mafyadan, her ay 10 bin dolar rüşvet alan adamın olduğu bir ülkede hangi temizlikten söz edeceğiz? Ben merak ediyorum. Kim bu adam? Erdoğan, çağırıp İçişleri Bakanı'nı 'Ya gel arkadaş ya kim bu rezil adam? Kim bu mafyaya teslim olan adam?' diye soruyor mu? Sormuyor. Böyle bir şey duydunuz mu? Duymadınız. Bir ülkenin cumhurbaşkanı, kendi atadığı bakanın 'Bir siyasetçiye 10 bin dolar rüşvet veriyorlar' dediğini duyduğu andan itibaren o cumhurbaşkanına ne yapar? Temiz adamsa, ahlaklı adamsa çağırır içişleri bakanını, 'Gel kardeşim buraya. Kim bu adam? Böyle bir adamın siyasette yeri yoktur' demesi lazım. Milletvekiliyse parlamentonun derhal harekete geçmesi lazım. Cumhurbaşkanlığı koltuğunu işgal eden zat, eğer o kişiyi çağırıp hesabını sormuyorsa o işe ortak demektir. Bu ne anlama gelir? Devletin mafyaya teslim edilmesi anlamına gelir. Ahlakın gelmesi lazım bu topluma. Toplum ahlaklı, siyasetçiler değil."

Kılıçdaroğlu, metro açılışı için İBB yönetimini tebrik ederek, vatandaşın ayağının alışması için metro hattının belirli bir süre ücretsiz yapılmasını talep etti.

100 milyar liralık rekor plansızlık

Yüksek hızlı tren (YHT) projelerinde 2021 yılı yatırım programında yaşanan rekor maliyet artışının nedeni plansızlık çıktı. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, yaklaşık dört katı artış yaşanan ve 36 milyar TL'den 133 milyar TL'ye çıkan yatırım programı hakkında, "Sonradan proje eklendi" yanıtını verdi.

Hüseyin Şimşek

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, TCDD'den alınarak Altyapı Yatırımları Genel Müdürlüğü'ne (AYGM) devredilen YHT projelerindeki yaklaşık beş kat artışa, "kapsam farkının neden olduğunu" açıklarken bu durum 2020 yılında söz konusu projelerin yeteri kadar planlanmadan yatırım programına dahil edildiğini gösterdi.

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, Ankara-İzmir, Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli, Adana-Osmaniye-Gaziantep, Yerköy-Kayseri, Gebze-Sabiha Gökçen-İstanbul Havalimanı-Halkalı, Aksaray-Ulukışla-Yenice YHT projelerinin TCDD'den alınarak AYGM'ye verilmesiyle birlikte ortaya çıkan rekor orandaki maliyet artışlarına dikkat çekerek konuyu gündeme getirdi. Söz konusu projelerin toplam 36,5 milyar TL olan maliyetinin 2021 yılı yatırım programında 133,9 milyar TL'ye çıktığına işaret eden Akın, konuyu TBMM gündemine taşıyarak Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'na söz konusu artışın nedenlerini sordu.

PROJELERDE KAPSAM FARKI VARMIŞ

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı'ndan verilen yanıtta, Türkiye genelindeki ilgili YHT hatlarının TCDD bünyesindeyken yatırım programında yalnızca altyapı işlerinin

bulunduğu belirtildi. Yanıtta, AYGM uhdesinde söz konusu hatların üstyapı işleri, elektrifikasyon-sinyalizasyon işleri, gar tesislerini teşkil etmek ve şehir merkezi geçişlerindeki konvansiyonel hatların şehir dışına taşınmasının bulunduğu ifade edildi. Yanıtta, YHT hatlarındaki katlanan maliyetlerle ilgili, “Bu sebeple artış değil, kapsam farkı söz konusudur” denildi.

KAMU ZARARINA NEDEN OLACAK

CHP’li Akın, YHT hatlarında 2021 yılı yatırım programında yaşanan olağanüstü maliyet artışına plansızlığın neden olduğunu, bu durumun bakanlık tarafından da kabul edildiğine işaret etti. CHP’li Akın, kendisine gönderilen yanıtı BirGün’e şu şekilde değerlendirdi: “Bakanlığın verdiği yanıt, vatandaşımızın zor zamanlar yaşadığı bir dönemde iktidarın Türkiye’yi yönetemediğinin açık bir itirafı niteliğindedir. Anlıyoruz ki TCDD bünyesindeyken YHT hatlarıyla ilgili oldukça eksik planlama yapılmış. Bu eksik planlama, 2021 yılı yatırım programında maliyetlerin katlanmasına neden oldu. Bu durum öngörüsüzlüğün ve plansızlığın çok açık göstergesidir. Son bir yıl içerisinde döviz kuru arttı. Yurt dışı kredi maliyetleri de yükseldi. Kısaca 2020 yılına göre 2021 yılında gerçekleştirilecek bir yatırımın maliyetleri arttı. Başka bir deyişle 2020 yılı yatırım programındaki eksik planlama ister istemez kamu zararına neden olacak.”

Her projede maliyet artışı

2020 yılı yatırım programı ile 2021 yılı yatırım programı karşılaştırıldığında Ankara İzmir projesi 4,3 kat artarken Bandırma-Bursa-Yenişehir-Osmaneli projesi ise 5 katı artış gösterdi. Adana-Osmaniye-Antep projesi ile Yerköy-Kayseri projesi 3’er katı arttı. Gebze-Sabiha Gökçen-İstanbul Havalimanı-Halkalı projesinin maliyeti ise 3,2 kat oranında yükseldi.

Demiryolu projesine komik ödenek

CHP İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır, Aliağa İlçe Başkanlığı’nda yaptığı açıklamada 1 milyar 154 milyon 484 bin TL olan Aliağa - Çandarlı - Bergama Yeni İzmir Demiryolu projesine 2021 yılında iktidar tarafından sadece bin TL ödenek ayrıldığını söyledi.

Herkes izliyor Ankara dahil

Bir ayda 8'inci kez video yayınlayan suç örgütü lideri Sedat Peker birçok başlıkta siyasetçileri hedef alan iddialarda bulundu. Milyonlar bilgisayar başına geçip akıl almaz ithamları izledi. Bir 'rutin' haline gelen vahim süreç karşısında Ankara, evinde video izleyen vatandaştan farklı bir tutum göstermedi. Suç örgütü lideriyle polemige giren siyasetçiler oldu ama kamuoyunun merakını giderecek açıklamalar yapılmadı.

Türkiye gündemi, 2 Mayıs'tan bu yana suç örgütü lideri **Sedat Peker'in** sosyal medyadan paylaştığı videolarda ortaya attığı iddialarla meşgul oluyor. Vahim suçlamaların, isnatların yer aldığı ifadeler dünyada da manşetlere taşındı.

Bugüne kadar yaklaşık 100 milyon kişi kayıtları izledi. Peker, 8'inci videosunda da dikkat çeken iddialarda bulundu. Uyuşturucu trafiğine değinip "Biz herkesi gidip alırız diyorsunuz ya. Halil Falyalı'yı neden almıyorsunuz? Ama onda kasetler var, herkesi çekmiş" dedi.

YARGININ SORUŞTURMA İÇİN HAREKETE GEÇMESİ BEKLENİYOR

Peker "Pandora'nın kutusunu açalım" diyerek birçok başlığa değindiği paylaşımında İçişleri Bakanı Soylu'yu işaret edip suçlamalar yöneltti. Ardından ifadeleri yalanlayan açıklamalar geldi. Yine sosyal medyada gün boyu tartışmalar, analizler, yorumlar yapıldı.

Ancak ağır suçlamalar içeren ifadeler hakkında yargı harekete geçmedi. Uzun süredir ülke gündemini işgal eden iddialar konusunda ilgili makamların adım atıp kamuoyunu

aydınlatacak ve kuşkulara son verecek açıklamalarda bulunması yönündeki beklenti arttı.

İDDİALAR BÜYÜYOR HERKES İZLİYOR

Suç örgütü liderinin paylaştığı videolar Türkiye'nin gündemini belirliyor. 28 günde yayınlanan 8 içerik, Peker'in sayfasından 65, sanal alemde ise yaklaşık 100 milyon kez görüntülendi. 'Yargının harekete geçmesi için daha ne bekleniyor' tepkileri yükseldi. Peker ise ilk kez Beştepe'ye yönelik ithamlarda bulundu, Erdoğan'a seslendi.

Sedat Peker, 2 Mayıs'tan bu yana yayınladığı videolarına yenisi ekledi. 72 dakikalık sekizinci video 9 saatte 6 milyon kez görüntülendi. Türkiye'nin kilitlendiği videolar sadece Peker'in hesabından 65 milyondan fazla izlendi. İçeriklerin diğer YouTube sayfaları ve sosyal medya profillerinden de izlenmesiyle Peker'in ortaya attığı iddialar, suçlamalar şu ana dek yaklaşık 100 milyon kez kullanıcılara ulaştı.

Uluslararası basın da ilgisini çeken Peker'in ithamları, dış basında da sıkça yer almaya başladı. İddialara ilişkin çağrılara ve kamuoyu beklentisine karşın yargı süreci başlatılmadı. Siyaset-mafya-ticaret üçgenine ilişkin çarpıcı iddiaları gündeme getiren Peker de Cumhurbaşkanı Erdoğan'a seslendi.

'Fırtınalarla Büyüyen Fidanlar Rüzgarlarla Yıkılmazlar' başlıklı videoda Peker, Suriye'ye gönderilen silahlar ve bu ülkedeki yasadışı ticaretin sac ayaklarına ilişkin dört ismi gündeme getirdi. "Keşke Tayyip Abi bu şekilde olaylara müdahale edip çözüseydi.

Bu kadar belge, veri varken Tayyip abi onlara inanmayı tercih etti" diyerek Erdoğan'a "Bir dahaki videoda baş başa konuşacağız Tayyip abi, açık ve gizli delillerle. Henüz hiçbir gücün yokken ben vardım yanında" dedi.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'ya dair hakaret içerikli söylemlerini sürdüren Peker, Erdoğan'a yönelik şu ifadeleri kullandı: "Sayın Cumhurbaşkanımız, Tayyip Abi, bir uluslararası komplo olduğunu, bu komplonun da merkezinde benim olduğumu ismimi geçirmeden anlattı. 'Görecekler, bulup getireceğiz' dedi. Beni bulup getirmek gerçekleri değiştirecek mi Tayyip Abi? Madem ben uluslararası komplonun parçası ajansam, o zaman bundan sonraki videoyu da Tayyip Abi, kardeş olarak oturup ben sizin karşınızda anlatacağım.

Ne zaman tanıştık, ne zaman görüştük. Ne bir eksik ne bir fazla. Madem ben ajanım abi, anlatacağım, bir özür bekledim abi ya. Ya bütün olanları anlattık, bütün her şey ortada. Yaşadığım sürece sana karşı asla saygısızlık içerisinde olmayacağım. Ancak sen görmek istemiyorsan, ben vatan haini olarak anılmak istemem. Ben vatan haini

değilim. Bunu en iyi sen biliyorsun. Senin hiçbir gücün yokken ben vardım. Onların hiçbiri yoktu.

Alkış beklemedim, ön planda olmadım, elimden ne geliyorsa onu da yaptım. Bir dahaki videoda konuşacağız Tayyip Abi, beraber baş başa, abi-kardeş. Açık delillerle, bilinmeyen delillerle anlatımlarımı doğrulayacağım. Helalleşeceğiz abi, ben ajan değilim. Bunu tüm dünyaya göstereceğim” ifadelerini kullandı.

İddialar karşısında ‘karşı tarafın dağıldığını, aklını tatilden çağırdığını’ kaydeden Peker “Ben deseydim ki; Binali Yıldırım başbakanlığı döneminde ülkeye sıcak para girsin diye özel gizli bir anlaşma yapıldı, bu şekilde koordinasyon kuruldu diye, devleti yargılatmak için... Bu kriminal olay. Eski başbakanın oğlu, Venezuela ayağı, Kıbrıs’taki o para sistemi, Orta Doğu’ya gidiş...” ifadeleriyle uyuşturucu trafiğini işaret etti.

“Diyorsunuz ya, ‘Biz herkesi gidip alırız’, Halil Falyalı’yı niye almıyorsunuz? Yayınladı arkadaşlar, ABD’nin kırmızı arama listesinde, Ortadoğu’nun uyuşturucu patronu diye. Türkiye’de de İçişleri’nden aranıyor. Herkesi gidip alıyorsunuz, gidin onu da alın. Ama onda kasetler var. Herkesi çekmiş o da” diyen Peker, Soylu’nun hakkındaki açıklamalarının doğru olmadığını ileri sürdü.

Peker, Suriye’ye gönderilen silahlar hakkında ise şöyle konuştu: “Projeyi düşündük. O milletvekili arkadaşımızla da konuştuk. O da düşünceyi aldı, iletmesi gereken yerlere ilettiler. Sonra dediler ‘Biz ek tırlar verelim, sizin tırlarla beraber (gitsinler)’. Bizim tırlar ‘Sedat Peker yardım konvoyu’ diye gidiyor. Basına da resimler veriyoruz. Onlar da başka yerdeki Türkmenlere gidiyor diye biliyoruz.

Ama bu MİT tarafından, askeriye tarafından organize edilmiyor. SADAT tarafından organize ediliyor, SADAT’ın içindeki bir ekip tarafından. Türkmenler her yerden videolarla teşekkür ediyorlar, aracı aldık diye ama bir iki tanesi Arapça konuşuyor. Sonra bizim Türkmen arkadaşlar ‘Bunlar el Nusracı’ dedi. Bizim diğer arkadaşlar da ‘Bu gidenler el Nusra’ya gidiyor’ dediler. Evet, benim üzerimden gidiyor. Samimi söylüyorum. Ama ben yollamadım, SADAT’çılar yolladı.

Beni küçültmek istediniz değil mi, göreceksiniz kibrit kutusuna sokacağım hepinizi. Hem de devleti de yargılatmayacağım. Ama bir bölüm var, oraya gelelim, pandoranın kutusunu açalım. Suriye’de ticaret yapmak için ne yapmanız lazım, biliyor musunuz? Metin Kıratlı bey var, tam makamıyla söyleyeyim, Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanlığı. Külliye’de. Ona gideceksiniz, ama bir iki kamyonluk işleri söylemiyorum, büyük işleri diyorum. Kaçak ham petrol, çay, şeker, bakır, alüminyum, ikinci el araba, bunlar milyarlarca dolarlık işler, büyük paralar... Suriye mücadelesi için parayı kim verdi? Biz, devlet, kim şehit oldu orda, millet. Şimdi size orda yapılan ticareti anlatacağım.

Siz oradan onayı aldıktan sonra, sizin medya grup var, Murat Sancak, Ramazan Öztürk. Tüm hiyerarşi orada. Onların da onayı geçtikten sonra kime gidiyorsunuz, El Nusra'nın iktisat sorumlusu var Ebu Abdurrahman, Ebu Şeyman ismini de kullanıyor, şu anda da ticaret böyle yapılıyor. Ben o tarihte demiştim ki, bunlara silahları veriyorsunuz, bunlar bizim Şii Türkmenlerle savaşıyor. Bizim insanımız.

Bir anlatın, bilelim, bizim üstümüzden gidiyor. Diyorlar ki 'yeni dengeler kuruluyor'. Dedim bana anlatacaksınız. Ne kadar enteresan değil mi? Biz oralara niye gittik. Hâlâ daha milyarlarca dolar para gidiyor. E ticaretten gelen para nereye, bizim medya grup, nereye Murat Sancak, Ramazan Öztürk, Vedat'ın ekibi, Metin Kıratlı, bir de el Nusra...

“Bana diyorlar ki neden yapıyorsun. Vallahi ilk sinirle yaptım, özür bekledim. Haklıyım ya. Ben de dedim tiki tikine gideyim. Tek bir şey umurumda olur, devletin zarar görmesi. Devlete zarar vermek istesem iki kelimeyle kilitlerim, kimse de aksini ispatlayamaz.”

PEKER'E PEŞ PEŞ YANITLAR

Sedat Peker “Berat Albayrak nerede biliyor musunuz? Sancak'ın Beylikdüzü'ndeki, Hadımköy'ün oradaki evinde kalıyor, beraberler” dedi. Peker'in iddialarını yalanlayan Murat Sancak, “Suriye'de bir kibrit çöpü ticaretim olmadı” ifadesini kullandı. Albayrak için de “Saklanmaya ihtiyaç duyacak bir durumu yok. Evime gelse şeref duyarım” yanıtını verdi.

SADAT ise “Şirketimizin Peker tarafından terörist gruplara teslim edilen silahlarla hiçbir ilişkisi yok” açıklaması yaptı. Cumhurbaşkanı Başdanışmanı Oktay Saral da “Peker, yaptığı ipe sapa gelmez açıklamalarla iradesinin dışında Türkiye düşmanları ve içerideki bilumum şer ittifaklarının emrinde olduğunu ortaya koymuştur. Devletimiz gerekeni yapacak ve hiç bir güç bu ülkenin bu tarz hezeyanlarla sarsılamayacağını öğrenecek” paylaşımında bulundu.

Akaryakıt zammından TÜFE'ye doğrudan etki yalnızca binde 1

Alaattin AKTAŞ

31 Mayıs 2021 Pazartesi

✓ **Akaryakıtta 20 Mayıs'ta yapılan yüzde 10 dolayındaki zamdan TÜFE'ye doğrudan yalnızca binde 1.28 düzeyinde yansıma olacak Bu zam haziranda ise TÜFE'ye binde 2.49 oranında yansıyacak.**

✓ **Perşembe günü açıklanacak TÜFE'nin yüzde 1.50, Yİ-ÜFE'nin yüzde 2.50 dolayında gelmesi bekleniyor. Yıllık oranlar böylece bir miktar daha artacak; TÜFE yüzde 17.30, Yİ-ÜFE yüzde 36 dolayına çıkacak. .**

Akaryakıttaki ÖTV tutarlarının geçen ay benzinde yüzde 54, motorinde yüzde 88, LPG'de yüzde 188 artırılmasıyla birlikte bu ürünlere yüklü zamlar geldi. 20 Mayıs'tan geçerli olmak üzere benzine yüzde 9.1, motorine yüzde 11.5, LPG'ye ise yüzde 9.5 zam yapıldı.

Malum; akaryakıt zammı tüketiciye iki türlü yansır.

Araç sahibi olanlar akaryakıt istasyonlarına gittiklerinde daha çok ödeme yapar, yani doğrudan yansıma.

Hayatında hiç araç sahibi olmamış ve olamayacak durumdakiler de bu zamdan nasibini alır, yani dolaylı yansıma. Dolaylı etki, hiç kuşku yok ki aracına benzin koyarken bu zammı doğrudan hisseden için de geçerlidir.

Akaryakıt zamlarının dolaylı yansıma yoluyla TÜFE'yi ne ölçüde yukarı çekeceğini hesaplamak pek kolay değil. Ama şu kesin; bu zamdan etkilenmeyecek bir tek mal ve hizmet kalemi yoktur. Görünürde bir etkisi olmasa bile etiket değiştirmek için, daha çok para istemek için en ikna edici gerekçedir akaryakıt zammı:

“Ne yapalım abi, baksana benzine ne kadar zam geldi.”

“İyi de sen musluk bataryası değiştiriyorsun, benzinle ne ilgin var? Hem daha zamanda dn bir bugün iki...”

Bir sürü gerekçe dinlersiniz.

Yol parası artmıştır, oğle yemeğine zam gelmiştir, dükkan kirası desen sanki anında değişmiştir...

Ya doğrudan etki?

Akaryakıt zammının doğrudan etkisini ölçmek hiç kuşku yok ki çok daha kolay. Çünkü elde somut sayılar var ve bu sayılarla hareket ederek belli bir orana ulaşmak mümkün.

Oluşacak doğrudan etkiyi ölçmek için akaryakıtın TÜFE içindeki ağırlığını ve fiyat derleme dönemlerini bilmek gerekiyor.

TÜFE’de benzin yüzde 1.1553, motorin yüzde 1.6636, LPG ise yüzde 0.9433 ağırlığa sahip bulunuyor. TÜİK, benzin ve motorin fiyatını günlük olarak takip ediyor. Bir başka ifadeyle bu ürünlerin fiyatı ilgili ayın TÜFE’sine gün ağırlıklı olarak yansıyor. LPG’de ise haftada bir kez fiyat derleniyor.

Buna göre benzin ve motorin zamları mayıs ayı endeksine üçte bir ağırlıkla yansıyor. LPG zammının ise haftanın hangi günü fiyat derlendiğine bağlı olarak yüzde 50 ya da yüzde 25 oranında yansması söz konusu. Aslında LPG’deki yansımının yüzde 50 ya da 25 olması çok da fark yaratmayacak.

Binde 1.28 yansımaya

Benzin, motorin ve LPG’ye gelen yüzde 9.1, yüzde 11.5 ve yüzde 9.5’lik zamlar mayıs ayı tüketicisi fiyat endeksine doğrudan ancak binde 1.28 oranında yansıyor.

Yeni fiyatlar, ağırlıklar ve zammın uygulandığı süre dikkate alındığında bulunan oran bu; yalnızca binde 1.28.

Yani akaryakıttaki bu yüklü zamların doğrudan yansımaya adeta deveye kulak!

Bu zamların haziran TÜFE’sine olan etkisi ise binde 2.49 düzeyinde olacak. Tabii ki haziranda başka zamlar gelmezse...

TÜFE YÜZDE 1.50 DOLAYINDA BEKLENİYOR

TÜİK mayıs ayının TÜFE ve Yİ-ÜFE gerçekleşmesini 3 Haziran Perşembe günü açıklayacak.

TÜFE geçen yılın mayısında yüzde 1.39’luk bir artış gösterdi. Bu, genel ortalamaya göre yüksek sayılabilecek bir oran. TÜFE, 2003’ten bu yana olan dönemde mayıs aylarında ortalama yüzde 0.82 arttı.

31.05.2021

Yapılan anketler bu mayısta yüzde 1.50 dolayında bir artış beklendiğine işaret ediyor. Mayıs artışı yüzde 1.50 dolayında gelirse, nisan sonunda yüzde 17.14 olan yıllık oran fazla değişmeyecek ve yüzde 17.30'a çıkacak.

Yİ-ÜFE yüzde 36'yı aşar mı?

Yİ-ÜFE'de 18 yılın mayıs ortalamasındaki artış yüzde 0.85. Bu yıl ise bu düzeye yakın bir artışta kalınması mucize olur. Sepet kurun yüzde 3.24 arttığı mayıs ayında Yİ-ÜFE'deki artışın da yine yüksek gelmesi bekleniyor.

Yİ-ÜFE'de geçen yılın mayıs ayındaki artış yüzde 1.54 olmuştu. Bu yıl daha yüksek bir gerçekleşme gayet normal. Dolayısıyla nisan sonunda yüzde 35.17'ye ulaşan yıllık artışın yüzde 36'yı da aşması şaşırtıcı olmayacak.

Ekonominin gidişatını paranın akışından izle

Şeref OĞUZ

31 Mayıs 2021 Pazartesi

Ekonominin öncü göstergeleri dolar, borsa, altın, faiz seyridir. Ekonomik verilerden önce fiyatların içine düşer gelişmeler... Krizden önce; haberi gelir. Altının seyri, inişi çıkışı, küresel arenanın yönü, borsadan sergilenir. Faize bakarsın, maliyeti, ödemeleri, riskleri görürsün.

RİSKLER FİYATLANIYOR

Ekonominin öncü göstergelerinde ilk beş ayda riskler fiyatlandı. Yılbaşından bu yana dolar %14,5, Euro %13,6 yukarı tırmadı. Gram gümüş %21,2 arttı. Paranın %53,9'u 227,6 milyar \$ yabancı para mevduatında park etmiş bekliyor.

Gram altın enflasyonu haber verdi, %14,97 arttı. Sanayi şirket kârlarının %50 arttığı ortamda Borsa %3,7 geriledi. Tüketici güveni %3,6 azaldı. Enflasyon, yılbaşından bu yana Tüfe %5,44, ÜFE %12,9 arttı.

EĞİLİM HANGİ YÖNDE GERÇEKLEŞTİ?

Açıklanan bu veriler neyi işaret ediyor? Dolar, Euro, altın, gümüş yükselen değerler olmaya devam ederken, enflasyon içerisinde boğuşuyoruz. Genel ekonominin nabız göstergelerinden olan borsa da değer kaybediyor. Aslında bu veriler yeni değil. Dokuz yıldır dolar yükseliyor. Dolarla fiyatlandığı için altın da yükselişte...

BU KUR VE ENFLASYONLA FAİZ NEREYE?

Dolar, enflasyon, faiz; el birliği yapmışçasına tırmanışta... Yetmiyor, ithal enflasyon çağındayız. Dışarıdan ithal girdiler üzerinden ithal enflasyon yağıyor. Zaten kur ile enflasyon el ele verdiğinde faize tırmanmaktan başka çare kalmıyor. Peki, bu durumda ekonomi nereye evrilecek? Paranın akışı bunu haykırıyor zaten; olması gerekenin kaçınılmazlığına...

31.05.2021

PARA UYUMAZ, UYUTMAZ

Para yoktur; var olmak ister... Vardır; çoğalmak ister... Saklanır; güvenlik ister... Korkutursun; kaçır... Utandırırısın; uçar...

Geldiginde, erimek istemez. Para varlığını sürekli hissettirir. Borçlandırınca ömür tüketir. Kurnazlığı haraca bağlar. Para uyumaz, uyutmaz da...

Sözü Sofokles bağlasın; “insanoğlunun hiçbir icadı, para kadar fesat verici olmamıştır.” Para uyumaz, uyutmaz ise biraz da fesat üretmeye yatkınlığından olmalı...

Abdulkadir Selvi

Erdoğan'ın suç duyurusu

31 Mayıs 2021

PKK'nın Hendek operasyonlarındaki hedefi Türkiye'yi Suriye'ye çevirmektir.

Suriye ile Türkiye sınırı boyunca oluşturulan PKK koridorunu, Türkiye içindeki Hendek savaşlarıyla birleştirip, “**özyönetim**” ilan etmeyi amaçlıyorlardı. Türkiye şehitler verme pahasına bu planı bozdu. PKK'lıları kazdıkları hendeklere gömdü. Tam o dönemde 'Barış Akademisyenleri' adına yayınlanan bildiriye ise PKK'ya tek bir laf edilmezken Türkiye'ye yönelik ağır suçlamalarda bulunuldu.

Ancak buradaki amacım Barış Akademisyenleri adına yayınlanan bildiriye yeniden tartışmaya açmak değil.

Burada Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın yaptığı bir suç duyurusundan söz edeceğim.

T.C.
ANKARA
CUMHURİYET BAŞSAVCILIĞI
Parlamerter Suçları Soruşturma Bürosu

BASIN SORUŞTURMA NO : 2016/489 Soruşturma
BASIN FEZLEKE NO : 2016/18

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
Sunulmak Üzere
ADALET BAKANLIĞINA

F E Z L E K E

DAVACI : K.H.
MÜŞTEKİ : Recep Tayyip ERDOĞAN, T.C Cumhurbaşkanı.
VEKİLİ : Av. Dr. Hüseyin AYDIN, Göztepe Sokak No:11 Hamamönü
ANKARA
ŞİKAYET EDİLEN : Gürsel TEKİN, 26. Dönem milletvekili.
SUÇ : Cumhurbaşkanına Hakaret
SUÇ TARİHİ : 15/01/2016
TATBİKİ İSTENİLEN
KANUN MADDELERİ : 5237 sayılı kanununun 299 ve 53/1 maddeleri.
DELİLLER : İhbar evrakı, bilirkişi raporu ve tüm dosya kapsamı.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, Barış Akademisyenleri hakkında değil, CHP İstanbul Milletvekili **Gürsel Tekin** hakkında suç duyurusunda bulunuyor. Ne alaka diyeceksiniz.

GÜRSEL TEKİN'İN KONUŞMASI

15 Ocak 2016 tarihinde CHP Parti Meclisi bildirisi, Genel Sekreter **Gürsel Tekin** tarafından açıklanıyor. **Gürsel Tekin**, “**Geçmişte bazı kişi ve mihraklar tarafından hedef gösterilen insanların katledilmesi hafızalarımızdadır. Maalesef cumhurbaşkanı himayesinde konuşan bir mafya liderinin ‘akan kanlarınızla duş yapacağız’ ifadesi endişelerimizi güçlendiriyor**” diyor.

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın avukatı **Hüseyin Aydın** 19 Ocak 2016 tarihinde Ankara Cumhuriyet Başsavcılığı'na **Gürsel Tekin** hakkında “**Cumhurbaşkanı'na hakaret**” iddiasıyla suç duyurusunda bulunuyor.

ERDOĞAN'IN İTİRAZI

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın avukatı **Hüseyin Aydın**, “**Şüpheli, Sayın Cumhurbaşkanımızı, yargıya talimat vermekle, mafya liderini himaye etmekle ve mafya lideri üzerinden akademisyenleri tehdit etmekle suçlamıştır**” diyor, **Gürsel Tekin** hakkında Cumhurbaşkanı'na hakaret davası açılmasını talep ediyor.

ŞÜPHELİ	: Gürsel TEKİN - TBMM 26. Dönem İstanbul Milletvekili
SUÇ	: TCK 299 - Cumhurbaşkanına Hakaret
SUÇ TARİHİ	: 15.01.2015
KONU	: Şüpheli hakkında atılı suçtan soruşturma yapılarak hakkında kamu davası açılması talebidir.
AÇIKLAMALAR	: 1- Şüpheli Gürsel Tekin tarafından kamuoyuna paylaşılan <u>15.01.2016 tarihli CHP Parti Meclisi bildirisinde; “Cumhurbaşkanı'nın verdiği talimatla açılan soruşturmaya çok sayıda akademisyen gözetim altına alındı ve görevden uzaklaştırmalar başladı” ve “Geçmişte bazı kişi ve mihraklar tarafından hedef gösterilen insanların katledilmesi hafızalarımızdadır. Maalesef, Cumhurbaşkanı himayesinde konuşan bir mafya liderinin ‘akan kanlarınızla duş yapacağız’ ifadesi endişelerimizi güçlendiriliyor.” ifadeleri kullanmıştır (Ek-1: Basın Açıklaması)</u>

Şikayet konusu açıklamalardan da anlaşılacağı gibi şüpheli, Sayın Cumhurbaşkanımızı, yargıya talimat vermekle, mafya liderini himaye etmekle ve mafya lideri üzerinden akademisyenleri tehdit etmekle suçlamıştır.

CUMHURBAŞKANI'NA HAKARET

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın **Gürsel Tekin** hakkındaki suç duyurusunda şöyle deniliyor:

“Sayın Cumhurbaşkanımızın bir mafya liderini himayesi altına alması söz konusu olmadığı gibi, mafya lideri üzerinden akademisyenleri tehdit etmesi de söz konusu değildir.

Sayın Cumhurbaşkanımız, yukarıda ifade edildiği gibi, bir grup akademisyenin yaptıkları açıklamalarla suç işlediklerini düşündüğünden hukukun işlemesi için yargıyı göreve davet etmiştir. Devletin başı olarak Sayın Cumhurbaşkanımızın hukuk dışı yöntemlere tevessül etmesi düşünülmeceği gibi, buna yönelik çağrışım ve isnatlar sadece müvekkilimizin şahsına değil aynı zamanda Cumhurbaşkanlığı Makamı'na da açık bir saygısızlıktır.

Şüpheli, Sayın Cumhurbaşkanımızı, iddia ettikleri suç örgütü veya örgütleriyle ilişkili göstermek ve yine işlediklerini iddia ettikleri tehdit suçunun azmettiricisi olarak topluma takdim etmekle Sayın Cumhurbaşkanımıza açıkça hakaret etmiştir.”

SONUÇ NE OLUYOR?

Cumhurbaşkanı **Erdoğan**'ın şikâyeti üzerine **Gürsel Tekin** hakkında fezleke düzenleniyor ama **Erdoğan**'ın 15 Temmuz darbe girişiminden sonra hakkındaki davalardan vazgeçmesi üzerine kovuşturma yapılmasına gerek olmadığına karar veriliyor.

SEÇİM BARAJI DÜŞÜYOR

AK Parti MYK'da 2023 seçimlerini etkileyecek önemli bir sunum yapıldı. **AK** Parti Genel Başkan Yardımcısı **Hayati Yazıcı**, hukukçu milletvekilleriyle uzun süredir üzerinde çalıştıkları Seçim Yasası ve Siyasi Partiler yasası üzerindeki değişikliklerle ilgili bilgi verdi. Onun ayrıntılarını aktaracağım. Ama iki noktaya özellikle dikkat çekmek istiyorum.

MHP'YE SUNULACAK

1- **AK** Parti'nin hazırladığı taslak önümüzdeki günlerde **MHP**'ye sunulacak. İki parti ortak çalışma yaptıktan sonra **Erdoğan** ve **Bahçeli**'nin onayının ardından muhalefete sunulacak.

ERKEN SEÇİM OLACAK MI?

2- Seçim yasasındaki değişiklikler 1 yıl içinde yapılacak olan seçimlerde geçerli olmayacağı için eğer değişiklikler bu yıl içinde yasalaşırsa 2022'nin sonuna kadar erken seçim yok demektir.

SEÇİM BARAJI İNİYOR

Şimdi gelelim seçim yasasındaki değişikliklere.

Yüzde 10 olan seçim barajı yüzde 5'e iniyor. Yüzde 7'ye inmesi eğilimi ağır basıyordu ama yüzde 5 üzerinde uzlaşmaya vardı. Ancak MHP'nin önerisi alınmadan seçim barajı kesin olarak yüzde 5'e indi diyemiyoruz.

İTTİFAK İÇİN BARAJ OLACAK MI?

Seçimlere ittifak halinde giren partiler açısından seçim barajının yüzde 10 olarak kalması ya da yüzde 12'ye çıkarılması gibi öneriler gündemdedi. Cumhurbaşkanı **Erdoğan**, ittifak için ayrıca baraj uygulanmasını doğru bulmamıştı. AK Parti'nin teklifinde ittifak için ayrı baraj yer almıyor. İttifakla ya da ittifaksız giren partiler açısından seçim barajı yüzde 5 olarak öneriliyor.

MİLLETVEKİLİ TRANSFERİ

Artık bu zorunluluk kaldırılıyor. Siyasi Partiler Yasası'nın 36. maddesine göre; seçimlere girmek için Türkiye'nin yarısında teşkilatlanmak, büyük kongresini yapmak veya Meclis'te grubu olmak gerekiyor. İşte o, "**veya**"dan sonraki cümle değişiyor. Meclis'te grup kurma şartı kaldırılıyor. Veya deyip geçmeyin, o "**veya**" şartı olduğundan, İYİ Parti'nin seçimlere girebilmesi için 15 milletvekili bir gecede CHP'den İYİ Parti'ye transfer olmuştu.

İSTİFA EDEN MİLLETVEKİLİ

İstifa eden milletvekilinin 1 yıl süreyle başka bir partiye transfer olamaması AK Parti'nin teklifinde yer almıyor ama MHP'nin o yönde bir çalışması olduğu biliniyor.

Evren Devrim ZELYUT

Standard&Poor's'un Türkiye ikazı!

31 Mayıs 2021 Pazartesi

Geçtiğimiz günlerde uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Standard&Poor's'dan yapılan açıklamada Türkiye'nin kredi notu ile ilgili güncelleme yapılmadığını okuduk. Kuruluş, Türkiye'nin döviz cinsinden kredi notunu "B+", yerel para birimi cinsinden kredi notunu "BB-" ve kredi notu görünümünü ise "durağan" olarak değerlendiriyor.

Durumumuz yatırım yapılabilir seviyeden dört kademe uzakta. Kenya, Ruanda, Senegal ile aynı kümedeyiz. Allah aşkına Türk ekonomisinin içine düştüğü durumu görüyor musunuz? Ne yazık ki bu durumun bizler için yarattığı iki olumsuzluk var:

1-Türkiye'ye direkt sermaye dediğimiz yani iş yeri açmak, fabrika kurmak için gelen dış yatırımcı başka ülkeleri tercih ediyor. Türkiye riskli bulunuyor. Daha az gelen direkt yatırımlar ülkemizde işsizlik sorununun çözülmesini imkansız hale getiriyor. Zira bizim sermayemiz bu sorunu tek başına çözmeye yetmiyor. Dış desteğe ihtiyaç var.

2-Portföy yatırımı dediğimiz tahvil ve hisse senedi almak için gelen sermaye de bu not kararına bakarak kendisine yön çiziyor. Haliyle onların gelişi de azalıyor. Yurda ne kadar az sermaye girerse kur ve işsizlik de o kadar yukarı gidiyor.

S&P'nin notumuzu çöp seviyesine çekerken söylediği gerekçeler neydi hatırlayalım:

- *Türkiye'nin makro ekonomik dengesizliklerinin arttığı,
- *Enflasyon görünümünün bozulduğu,
- *Türk lirasında değer kaybı ve oynaklık olduğu,
- *Türkiye'nin mali pozisyonunun zayıfladığına işaret edilmişti.

Bunların hangisi düzeldi? Hiçbiri. Bu nedenle not aynı kaldı. Ama sorun şu, bu olumsuzlukları büyüten salgın ve onun son derece berbat bir şekilde yönetilmesi, aşı

fiyaskosunun kapanmalarla Türk ekonomisini vurması, önümüzdeki dönemde notun düşüşünü gündeme getirebilir. Her ne kadar siz bu yazıyı pazartesi öğleden sonra okurken "Türkiye'nin nasıl büyüdüğü" hikayelerini dinleseniz bile size şunu söyleyelim: Türk ekonomisinin büyümesi ihracata ve üretime bağlı değil, tüketime ve ithalata dayalıdır. Krediyi basar saman alevi yaratırsınız. Ya da önceki dönem çakılmanın üstüne gelen büyüme rakamı matematik olarak bir hokus pokus yapar. Ama bu büyümeyi vatandaş bir türlü hissetmez. İşsiz sayısı düşmez, çünkü bir illüzyondur.

S&P'nin işaret ettiği sorunlar, kur ve enflasyonu düşürmenin koşulu üretmek ve ihracat yapmaktır. Kurun 8'i aşması ithal girdi ile enflasyonu patlatacak, ekonomide çarkların dönmesi ise ithalatı artıracaktır. Böyle bir tabloda cari açık ve fiyatlar uçuşa geçecektir. Bunun üstüne siyasi gerginliğin her geçen gün artmasını da koyduğunuzda notumuzun tekrar kırılması sürpriz olmayacaktır.

Evet Batı dünyası salgını ve ekonomideki zorlukları planlı bir yönetimle geride bırakıyor. Ama Türkiye salgının ve ekonomideki zorlukların zamanla değil, planla, aşı ile geçeceğini zor yoldan öğrenecek.

31 Mayıs 2021, Pazartesi

BAŞYAZI MEHMET BARLAS

Hem Ukrayna ile dost hem Amerika ile müttefik olarak Rusya ile de aramız iyidir...

Türkiye dış ilişkilerini geliştirirken, zaman zaman zaman zor olan yolu seçiyor. Örneğin temel bir dostluk ilişkisi kurduğumuz Rusya ile aynı anda dostluğa sığmayan durumlar da oluşabiliyor. Mesela Türkiye'nin Ukrayna ile kurduğu dostluk ve Kırım'ın Rusya tarafından ilhak edilmesinin Ankara tarafından kabul edilmemesi, dostluğa sığmayan durumlara örnek olarak gösterilebilir. Mesela bu durum Rusya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü Mariya Zaharova tarafından da bir uyarı şeklinde seslendirilmiştir.

Gelişiyor

Sonuçta Türk-Rus ilişkileri her şeye rağmen gelişiyor ve devam ediyor. Bu ilişkinin son durumu Haziran başında Rus turistlerin Türkiye'ye gelmeleri veya gelememeleri ile anlaşılacaktır. Ancak görmemiz gereken bir gerçek var. **Hem NATO üyesi, hem Amerikan müttefiki olarak Rusya ile dostluk kurmak hüner isteyen bir şeydir.** Çünkü şu anda Biden Amerika'sı Rusya'yı tehdit etmek için her yolu deniyor. Eski Varşova Paketi üyeleri Rusya'ya karşı silahlandırılıyor. Bu arada Türkiye'nin de Polonya'ya veya Ukrayna'ya silah sattığını unutmayalım.

S-400'ler

Ancak Türkiye'nin Rusya'dan satın aldığı hava savunma sistemi olan S-400'ler de Türk Amerikan ilişkilerinin bir engelidir ve Amerika'nın tüm ısrarına karşın Türkiye S-400'lerden vazgeçmiyor. Ayrıca Rusya ile Türkiye'nin Azerbaycan ve Suriye konularında aynı titreşim sayısına sahip olduklarını unutmayalım.

Ve Yunanistan

Sonuçta Türkiye adeta bizi hedef alan silahlanmaya ve kışkırtmalara rağmen Yunanistan'la diyalogu sürdürüyor. Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu şu anda Yunanistan'dadır. Yıllardır ilişkilerin kopuk olduğu Mısır'la yeniden diyalog başlatılmıştır. Amerika ile de her düzeyde görüşülüyor. Bakalım Rus turistler Haziran'da gelecekler mi?